

Olsztyn, 13 kwietnia 2017 r.

PS-VI.431.1.7.2017.AP

Pani
Irma Maja Niedźwiecka
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka nr 3
w Olsztynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.160.2017 z dnia 15 marca 2017 roku /akta kontroli str. 1/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Pastuła Agnieszka - główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Izabela Chowańska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 w Olsztynie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 16 marca 2017 r. i zakończono w dniu 21 marca 2017 r. Przedmiotem kontroli była ocena stanu przestrzegania praw dziecka, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2016 poz. 575 ze zm.), zwanej dalej ustawą,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720), zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. Placówka / Dom – co oznacza: Rodzinny Dom Dziecka nr 3 w Olsztynie, ul. M. Skłodowskiej – Curie 9/5.
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor Domu – co oznacza: dyrektora Rodzinnego Domu Dziecka nr 3 w Olsztynie, panią Irmę Maję Niedźwiedzką,
3. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Rodzinnego Domu Dziecka nr 3 w Olsztynie.

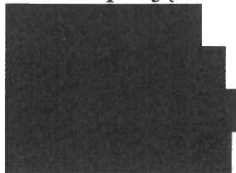
Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do dnia jej zakończenia i przeprowadzono ją w obecności pani Irmy Mai Niedźwieckiej – prowadzącej Dom, w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji oraz informacje przekazane bezpośrednio, także przez wychowanków Domu. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną jednostkę.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

1. Ustalenia dotyczące organizacji Placówki:

Rodzinny Dom Dziecka nr 3 w Olsztynie jest publiczną całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, przeznaczoną dla 6 wychowanków, prowadzoną przez Miasto Olsztyn.

W dniu podjęcia czynności kontrolnych w placówce przebywało 4 wychowanków w wieku:

Dokumentem regulującym pracę Domu jest *Regulamin Organizacyjny Rodzinnego Domu Dziecka nr 3 w Olsztynie /akta kontroli str. 3-20/*.

2. Ustalenia dotyczące przestrzegania w Placówce praw dziecka:

W ramach postępowania kontrolnego przeprowadzono indywidualne rozmowy z obecnymi w Domu wychowankami, na temat przestrzegania praw dziecka, ich pobytu oraz warunków, jakie oferuje Placówka. Rozmowy kierowane przeprowadzono z czworgiem wychowanków, w tym dwojgiem pełnoletnich. Wyniki rozmów spisane zostały przez kontrolujących i stanowią **/akta kontroli str. 21-44 /**.

W grupie pytań dotyczących **prawa do wychowania w rodzinie**, rozumianego tu jako prawo do utrzymywania więzi i kontaktów z bliskimi żaden z wychowanków nie wskazał aby Placówka ograniczała mu kontakty z rodziną lub osobami bliskimi. Wszyscy wychowankowie wskazali, że bliscy mogą ich odwiedzać w Placówce.

W grupie pytań dotyczących **prawa do wyrażania własnych poglądów i przekonań**, rozumianych jako zapewnienie możliwości swobodnego wypowiedzania się, respektowanie prawa do swobody myśli, sumienia i wyznania, wszyscy wychowankowie wskazali, że mogą swobodnie wyrażać własne poglądy w sprawach ich dotyczących. Wszyscy stwierdzili także, że brane jest pod uwagę ich zdanie w kwestiach związanych z ich przyszłością.

W kategorii pytań dotyczących **prawa do ochrony przed przemocą, poniżającym traktowaniem, wyzyskiem i zaniedbaniem**, rozumianego jako zapewnienie ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdą, zaniedbaniem lub złym traktowaniem, kontrolujący podjęli kwestię stosowania kar i nagród, traktowania wychowanków, pomocy w rozwiązywaniu sporów. Wychowankowie stwierdzili, że zostali zapoznani z prawami i obowiązkami panującymi w Domu, wszyscy znają swoje prawa i obowiązki oraz panujące w domu zasady, albowiem często o tym wspólnie rozmawiają. Jako stosowane w Placówce kary wychowankowie wskazali czasowe ograniczenie używania komputera, zakaz wyjścia lub obniżenie kieszonkowego.

W katalogu najczęściej stosowanych nagród wychowankowie wymienili:

- podwyższenie kieszonkowego,
- przedłużenie czasu na wyjście z Domu,
- nagrodę rzeczową,
- lub dłuższe oglądanie telewizji.

Z przeprowadzonych rozmów wynika, że wychowankom nie zdarzyła się sytuacja aby zostali poniżeni przez opiekunów. Wszyscy stwierdzili, że opiekunowie zawsze reagują na

użycie przemocy lub bójki pomiędzy wychowankami, a zapytani o to, czy i jak pomagają rozwiązywać spory i kłótnie pomiędzy wychowankami wskazali, że opiekunowie rozmawiają z nimi, tłumaczą, omawiają zaistniałą sytuację. Zapytani natomiast o pomoc w rozwiązywaniu sporów pomiędzy wychowankami a opiekunami wszyscy stwierdzili, że nie było takich sytuacji.

W grupie pytań dotyczących **prawa do godziwych warunków społecznych**, rozumianego jako zapewnienie warunków i zasobów bytowych, zabezpieczenie w odzież, wyżywienie, środki higieny a także kwotę pieniężną do własnego dysponowania, wychowankowie nie zgłosili żadnych krytycznych uwag. Bardzo dobrze ocenili jakość i ilość wyżywienia, zabezpieczenie w odzież i obuwie. Wszyscy wychowankowie stwierdzili, że nie brakuje im kosmetyków czy środków higienicznych. Wychowankowie znają zasady przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania (tzw. kieszonkowego), swobodnie mogą nią dysponować, otrzymują ją regularnie. Wychowankowie wskazali też, że zarówno o wysokości kieszonkowego jak i jego ewentualnym obniżeniu decydują głównie opiekunowie, przy czym jest to z nimi omawiane. Ma to odzwierciedlenie w listach wypłat kieszonkowego i jest zgodne z Regulaminem Kieszonkowego.

W grupie pytań **dotyczących prawa do prywatności**, rozumianego jako zapewnienie ochrony przeciwko bezprawnej ingerencji w sferę rodzinnego i prywatnego życia dziecka, jego korespondencję, ochrony przeciw zamachom na jego honor i reputację, znalazły się między innymi pytania o kontrole rzeczy osobistych, kontrolę korespondencji, sms-ów, poczty elektronicznej. Żaden z wychowanków nie wskazał na nieprawidłowości w tym zakresie. Wychowankowie wskazali, iż zwykle drzwi do ich pokoi są otwarte, jednak gdy są zamknięte to opiekunowie zazwyczaj pukają przed wejściem. Wychowankowie zgłosili natomiast, że ich rzeczy osobiste bywają kontrolowane ze względu na sprawdzanie porządku oraz jak podaje jeden z wychowanków [REDAKTOWANE]

W tej grupie praw pytano również o to, z kim dziecko może porozmawiać o swoich sprawach intymnych, osobistych. Wychowankowie wskazywali tu zarówno „ciocię” jak i „wujka”, tj. prowadzących Placówkę oraz innego wychowanka. Żadne z dzieci nie wskazało aby pracownicy opowiadali niepowołanym osobom o ich sytuacji rodzinnej lub obraźliwie komentowali ich pochodzenie.

W grupie pytań dotyczących **prawa do informacji**, rozumianego jako zapewnienie dostępu do informacji i materiałów pochodzących z różnych źródeł, a w szczególności do tych, które mają na uwadze jego dobro, wychowankowie nie wskazali nieprawidłowości w jego realizacji. Wszyscy mają dostęp do prasy, mediów, książek, Internetu.

W grupie pytań dotyczących **prawa do nauki**, rozumianego jako zapewnienie dzieciom możliwości kształcenia na każdym poziomie oraz udzielania pomocy w nauce, wychowankowie nie wskazali na nieprawidłowości w jego realizacji. Wychowankowie Rodzinnego Domu Dziecka nr 3 w Olsztynie realizują obowiązek szkolny w:

- szkole podstawowej – 1 wychowanek,
- gimnazjum – 1 wychowanek,
- gimnazjum dla dorosłych przy WMZDZ – 1 wychowanek,
- liceum dla dorosłych przy WMZDZ – 1 wychowanek

Wszyscy stwierdzili, że uzyskują pomoc od „cioci” i „wujka” w codziennym odrabianiu

lekcji gdy tylko jej potrzebują.

Wychowankowie przyznali, że opiekunowie wspierają ich w rozwijaniu zainteresowań, pasji i talentów. Pokazują im różnorodność dóbr kultury i sportu z których mogą skorzystać i uczą jak aktywnie spędzać swój czas wolny.

W grupie pytań dotyczących **prawa do ochrony zdrowia**, rozumianego jako zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej, udzielanie koniecznej pomocy, zapewnienie dostępu do oświaty zdrowotnej i profilaktyki, wychowankowie nie wskazali nieprawidłowości w jego realizacji. Stwierdzili, że są dobrze „zaopiekowani” w trakcie choroby, wszystkie zalecenia lekarskie są realizowane.

Dodatkowo wychowankowie zapytani zostali także o:

- prace, jakie wykonują w Placówce – wskazali na sprzątanie swoich pokoi, pomoc w domu poprzez pełnienie dyżurów;
- spędzanie wolnego czasu – wychowankowie wymieniali co robią wspólnie w Placówce – grają w gry planszowe, chodzą do kina na spacer, jeżdżą na basen, odwiedzają swoich znajomych, a okresie wakacji wychowankom są organizowane kolonie;
- możliwości pozostania w Placówce po osiągnięciu pełnoletności – dwóch wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność i kontynuują naukę wskazali, że zostali zapoznani z warunkami, jakie trzeba spełniać aby pozostać w Placówce. Pozostała dwójka dzieci ze względu na wiek jeszcze nie wie.

Poza wyżej omówionymi zagadnieniami, wychowankowie nie zgłosili innych istotnych spraw lub problemów.

3. Pozostałe ustalenia

Ustalono, że w Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 w Olsztynie prowadzi się dokumentację indywidualną dziecka, o której mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, to jest plany pomocy dziecku oraz regularnie wypełniane są karty pobytu.

W toku oględzin stwierdzono, że wychowankowie posiadają zindywidualizowane miejsca do spania i nauki. Wychowankom zapewniono także miejsce do przygotowywania posiłków oraz wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Joanna Jabłonka-Kostrau

GLÓWNY SPECJALISTA

Pastuła
Agnieszka Pastuła

GLÓWNY SPECJALISTA

Izabela Ciowańska
Izabela Ciowańska

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Witold Uziębło